

SAMOBORSKE

Br. 14

God. III.

Samobor, 15. srpnja 1954.

Liet izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Cijena pojedini-
nom broju 10 din. — Tromjesečna pretplata 60 din.,
polugodišnja 120 din. — Tekući račun kod filijale Na-
rodne banke u Samoboru broj 415-T-88. — Glavni i
odgovorni urednik Stanko Vugrinec, Starogradska 55.
Tiskara „Prosvjeta“ Samobor.

NOVINE

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA GRADA I KOTARA SAMOBOR

HISTORIJSKI 27. SRPANJ

Naši narodi slave svake godine historijske datu-
me, koji označavaju početke novih epoha pojedinog
naroda i njegova stanja. U mjesecu srpnju slave naši
narodi početak ustanka za slobodu.

Narodi Hrvatske slave Dan ustanka 27. srpanj
kao svoj praznik i kao godinu dana više socijalistič-
kog razvitka privrede i demokracije.

Kako je poznato, armija je stare Jugoslavije
1941. zbog kukavičluka i izdaje generala kapitulirala
nakon 12 dana slabog otpora. Vlada generala
Simovića s kraljem pobjegla je avionom u inostran-
stvo. U zemlji je ostao samo nenaoružan narod i
KPJ, koja je ostala vjerna svome narodu, sprema-
jući se za borbu bez obzira na žrtve. Kad su još
u svibnju 1941. počeli ustaše s masovnim pokolji-
ma srpskog stanovništva u Bosni, Hercegovini, Lici
i Kordunu, a narod počeo bježati u brda i šume da
spasi svoje živote, Partija je slala svoje ljude, da
stanu na čelo tog nesretnog naroda, da bi se odu-
pro zvjerskim ustaškim koljačima. Narod se u tim
krajevima pod vodstvom komunista počeo dizati na
ustanak još prije napada na Sovjetski Savez.

22. VI. 1941. napala je Hitlerova Njemačka na
SSSR. Istoga dana održao je Politbiro CK KPJ
svoju sjednicu, na kojoj je riješeno, da CK KPJ
kao i ostali centralni i pokrajinski komiteti izdadu
proglase narodu s pozivom na oružanu borbu, na
sveopći narodni ustanak.

U proglasu CK KPJ kaže se između ostalog:
„Vi, koji stenjete pod okupatorskom čizmom, svi vi,
koji ljubite slobodu i nezavisnost, koji ne éete faš-
ističkog ropstva, znajte da je kucnuo čas borbe za
vaše oslobođenje od fašističkog osvajača... Ujedi-
nite svoje snage protiv vaših ugnjetaća, fašističkih
osvajača, koji porobiše i opljačkahu vašu zemlju.“

Radnicima: „Proleteru sviju krajeva Jugoslavije,
na svoja mjesta — u prve borbene redove! Zbijte
čvrsto svoje redove oko vaše avangarde — KPJ!
Nepokolebljivo i disciplinovano vršite svoju proleter-
sku dužnost! Svaki na svoje mjesto! Spremajte se
hitno za posljednji i odsudni boj!...“

Komunistima: „Došao je onaj najteži čas, koga
smo mi u našoj borbi predvidjeli. Mi smo znali, što

spremaju fašistički zločinci protiv SSSR i čitavog
radnog čovječanstva. Krvožedni fašistički vlastodršci,
koji drže u ropstvu svoje narode i narode podjar-
mljenih zemalja Evrope, navijestih rat do istreblje-
nja, navijestih preko radia krvavi pokolj komunista.
Mi tu borbu prihvaćamo, jer smo je i očekivali, —
i mi smo se na nju spremali. — „U toj borbi ne
će biti pardona ni jednom komunisti!“ — deru se
fašisti-krvnici. A mi im kažemo: U toj borbi ne će
biti pardona zločinačkim fašističkim vođama i njiho-
vim vjernim slugama, u toj borbi ne će biti pardo-
na fašističkoj finansijskoj oligarhiji i njenim satra-
pima!

To je bio bojni zov naše Partije na ustanak, na
oružje, odlučan i nepokolebljiv bojni zov s vjerom
u pobjedu, ali i s dubokom svijesti o ogromnim te-
škoćama u toj borbi, kako za našu Partiju, tako i
za naš narod.

„Oj narode Like i Korduna, došlo vrijeme da se
diže buna“ — pjevao je narod još u prvim danima
ustanka. To je značilo, da je on bunu u punom
smislu te riječi očekivao, da ju je trebao i da je
svijestan, da je došlo vrijeme, da se ona digne, da
se ostvare vjekovne težnje za slobodu i nezavisnost.
Došlo je vrijeme za bunu, narod je podigao pod
rukovodstvom Partije herojski i pobjedonosni ustanak.

Danas, kada nakon teških borbi i velikih žrtava
u toku NOB-e, obnove i socijalističke izgradnje naše
zemlje već uživamo mnoge tekovine naše Narodne
revolucije, — potpuno smo sigurni, da su ciljevi
svih naših prošlih kao i budućih borbi — plemeniti,
jer su rješavali probleme, koje je pred njih postavilo
savremeno društvo, jer su naši narodi i danas u
prvim redovima borbe za prava čovjeka, za mir, za
suradnju i ravnopravnost naroda isto tako, kao i za
svoju slobodu i nezavisnost.

I sada, kada se kod nas već ostvaruju komune,
naši će narodi braniti i dalje razvijati tekovine naše
Narodne revolucije s istom upornošću i predanošću
kao i u prošlim borbama.

Neka živi historijski 27. srpanj — Dan narodnog
ustanka i Narodne revolucije u Hrvatskoj!

UZ SJEDNICE VIJEĆA PROIZVOĐAČA NARODNOG ODBORA KOTARA SAMOBOR

Pitanje unapređenja poljoprivrede

23. VI. održana je sjednica Vijeća proizvođača NOK
Samobor. Prihvaćen je završni račun Trgovačkog poduzeća
„Vratnik“. Nakon opširne diskusije o poslovanju po-
duzeća stavljen je u zadatak finansijskoj inspekciji NOK-a,
da donese izvještaj, kako je nastao gubitak, te zašto nisu
podmirena dugovanja u 1953. god.

Uvažena je ujedno ostavka ing. Kancler Bojana radi
odlaska iz našega kotara. Iz kotarskog fonda za krediti-
ranje privrede dano je Tvornici stakla „Kristal“ za do-
vršenje brusionice kristala 5.000.000 Din, Tvornici koža
„Borac“ za isplatu obaveze na postrojenju 600.000 Din,
Tvornici četaka za uređenje higijensko-tehničkih potreba
i električnih instalacija 550.000 Din, Rudniku „Zumberak“
1.500.000 Din za nove vapnenice u Grdanjima, gdje će
se upotrebljavati ugljen za loženje. Nadalje su riješene
molbe „Fotokemike“ za kasni plan isplate „Rentgen“-
aparata, Tvornici dizel motora u vezi raspodjele viška
dobiti prema II. skali u društvenom planu, i predstava
Trgovačkog poduzeća „Hamor“ u vezi obračuna viška
fonda plaća i žalba Kotarskog saveza poljoprivrednih za-
druga na pogrešno planiranje proizvodnje.

Nije prihvaćen prijedlog „Samoborke“ za prekovre-
meni rad svih radnika poduzeća.

Na kraju je zaključeno, da se idući sastanak Vijeća
proizvođača održi 4. VII., na koji će se pozvati i poljo-

privredni stručnjaci, jer će se rješavati kao osnovno pi-
tanje: poljoprivreda našega kotara.

★

Sastanku Vijeća proizvođača kotara Samobor odr-
žanom 4. VII. o. g. prisustvovali su narodni zastupnici
drugovi Alojz Valečić i Franjo Jambršak, predstavnici
NO-a općina Samobor Vanjski, Galgovo i Sv. Nedjelja,
predsjednik KSPZ-a, te stručnjaci agronomi, veterinari i
nekoliko naprednih poljoprivrednika.

Na dnevnom redu bilo je pitanje unapređenja po-
ljoprivrede u kotaru Samobor.

Poljoprivredni referent NOK-a drug Ivanec podnio
je referat o poljoprivredi, gdje je iznio stanje u našoj
zemlji i u kotaru. Naglasio je kolika se pažnja danas
posvećuje poljoprivredi od strane narodne vlasti.

Iz izvještaja se vidi, da bi se nedostaci u poljopri-
vrednoj proizvodnji našeg kotara mogli djelomično ot-
kloniti i djelomično ublažiti, potrebno je:

1. Neophodno provođenje melioracija na području
kotara, kako bi se spriječila poplave bujičnih voda u
području potoka Gradne, Rakovice, Brusinjaka, Bregane
i Konjšćice. Na pripremi ovih radova započeto se ove
godine, pa se sada izrađuju planovi poplavljenog pod-
ručja pojedinih potoka, a na temelju kojih će se moći
načiniti spisak interesenata. Za ovaj rad odobreno je u

ovogodišnjem budžetu NOK-a Samobor Din 400.000.—
Nakon završetka ovih radova treba pristupiti osnivanju
vodne zajednice, koja bi bila nosilac potrebnih investici-
onih kredita za provođenje melioracije, kako bi se
početkom iduće godine moglo odmah pristupiti čišćenju
tih potoka.

2. Na oraničnim površinama treba se boriti za po-
višenje prihoda po jedinici površine, zatim pristupiti
proizvodnji krmnog bilja na oranicama radi dobivanja
potrebnih krmnih jedinica za prehranu stoke, uzgoj po-
vrća i ranih sorata krumpira, radi blizine tržišta i velike
potražnje tih proizvoda u svježem stanju.

3. Smanjiti površine pod pašnjacima zasadijanjem
novih voćnjaka kvalitetnim voćem, a naročito breskva-
ma, marelicama, kruškama i stolnim sortama jabuka, s
uzgojem međukultura jagoda, malina i ostalog povrća.

4. Provesti regeneraciju naših vinograda zasađiva-
njem plemenite loze, stolnih sorata na odgovarajućoj
američkoj podlozi, te voditi stalnu borbu protiv sadnje
direktno rodećih hibrida. Po mogućnosti donijeti zabra-
nu sadnje istoga. Nadalje nastojati da se sva pogodna
zemljišta u brežuljkastim predjelima zasade vinovom
lozom, koja daje mnogo više prihoda po jedinici povr-
šine u odnosu na žitarice, koje se sada uzgajaju na tim
površinama, a uzgoj istih omogućava jaču eroziju tla u
kišnim godinama.

5. U stočarskoj proizvodnji boriti se za što veći
uzgoj plemenitih pasmina goveda i svinja. Uvesti pravi-
lunu ishranu stoke, koja omogućava maksimalno isko-
rištenje proizvodnih sposobnosti pojedinih pasmina
stoke. Uvađanjem mehaničke obrade zemljišta smanjiti
broj zaprežne stoke, a povećavati broj uzivne stoke.
Zatim vršiti selekciju i odabiranje stoke za rasplod iz-
dvajanjem onih grla, čije će potomstvo po svojim svoj-
stvima najbolje odgovarati konačnoj svrsi samog uzgoja.

6. Voditi propagandu za izgradnju silosa za spre-
manje potrebne svježe hrane za prehranu stoke u zim-
skim mjesecima, radi što bolje i pravilnije ishrane stoke,
a što bi opet omogućavalo i veću proizvodnju stajskog
gnoja. Izgradnjom gnjojišta i jama za gnjojniju poboljšati
mu kvalitet.

7. Organizirati službu zaštite bilja protiv bolesti i
štetnika kulturnog bilja, kao i poduzimanje preventivnih
mjera u suzbijanju stočnih zaraznih bolesti.

8. Uvesti pravilnu primjenu svih agro-tehničkih mjera
u biljnoj proizvodnji uvađanjem boljih sorata raznog
sjemenja, čišćenje i raskuživanje sjemena prije sjetve,
primjenom umjetnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja.

9. Da bi sve ovo, što sam do sada napomenuo,
mogli pravilno provesti u život, ne smijemo zaboraviti
i na gospodarsko prosvjećivanje sela. Ovo je neophodno
potrebno, kako bi se seljaci proizvođači upoznali s prak-
tičnom primjenom raznih agro- i zoo-tehničkih mjera
radi povišenja prinosa u ratarstvu i stočarstvu.

Predsjednik KSPZ-a drug Stjepan Konosić dopunio
je referenta i istakao je važnost sastanka, te da se do
sada vodilo uglavnom računom razvoja elektrifikacije,
industrializacije i t. d., dok se unapređenje poljoprivrede
bez postojanja razvijene indust. nije moglo ni zamisliti.

Rekao je, da se zbog specifičnosti našega kotara
ne može jačati samo jedna poljoprivredna grana. Već
imamo tri rajona: Žumberak — gdje bi se trebalo raz-
vijati šumarstvo i stočarstvo, Mirnovec i Galgovo —
ratarsko-vinogradarsko-voćarski predio, Okić i Rude —
vinogradarski.

U nastavku diskutirali su Ivanščak Ljudevit, Držanić
Ljudevit, Bašić Mijo i Kelekić.

Narodni zastupnik drug Valečić istakao je, da treba
u blizini velikih gradova proizvoditi ono, što je najren-
tabilnije i što ne traži veliki transport. Predlaže da se
baci na sadnju mekanog voća (kajsija, breskva, kruška,
ljetnih jabuka kao i stolnog grožđa). Ujedno predlaže,
da se osignraju stručnjaci agronomi po općinama.

Ing. Stoter predložio je osnivanje poljoprivredne
apoteke u Samoboru, koja će imati sva sredstva za za-
štitu bilja, potrebno sjeme i t. d., u kojoj će poljoprivred-
ni stručnjak davati savjete. Isti predlaže osnivanje zim-
ske poljoprivredne škole, upotrebu stočnog kvasca, koji
sadrži bjelančevine, dok je kod silosa preporučio, da se
grade limeni, koji su jeftiniji.

U nastavku diskutirali su drugovi Stjepan Šešerinač,
Koletić, Martić Janko, Gabriša Josip, Ivanščak Ljudevit
i Valečić Alojz, te je zaključeno, da se sastavi uži odbor-
savjet, koji bi iz ovih razgovora o poljoprivredi spremio
planski elaborat o unapređenju poljoprivrede kroz barem
10 godina. U taj savjet ušli su: Ing. Stoter Viktor od polj,
dobra Kerestinec, Ing. Bek Vlado i Steininger Franjo od
polj, dobra Bistrac, Dostal Viktor od Veterinarske stanice,
Konosić Stjepan i Šešerinač Stjepan od zadružnog sek-
tora, Žokalj Dragutin, direktor Narodne banke, Gabriša
Josip i Bašić Mijo od Vijeća proizvođača, te Horvatić
Ignac i Ratešić Josip, napredni zemljoradnici.

ZDRAVSTVO

Zdravstveno prosvjeđivanje

(Povodom najavljenog predavanja dr. Vujasin Berislava za 20. VII. 1954. u 19 sati)

Nad krajnom ranog jutarnjeg sumraka zadržat tamnim oblacima u četveropregu propetih, neobuzdanih kornja, vozi se Sunce predvođeno lučonošom rasipajući svijetlo nad obasjani pejzaž. To je Virgilov stih utjelovljen alegorijskom slikom Gvida Renija. Znamo o čemu se radi. Renesansa je. Svijetlo znanja razbija tminu neznanja.

Uvijek je valjalo svijetlom znanja razgoniti mrak neznanja pa tako i danas.

Stoga je pohvalno, da su Samoborske novine otvorile svoje stupce u tretiranju zdravstvenih pitanja svijesne, da je zdravstvena prosvjeta jedan od bitnih faktora da zalista, subjektivno i objektivno, poboljša život pojedinca i zajednice. Podizanje higijenskog stanja naroda produbljivanjem znanja svakog pojedinca sa područja opće i lične higijene te znanja o zaraznim i socijalnim bolestima, bezuvjetno će smanjiti oboljenja i smrtnost od onih bolesti, koje kod nas uništavaju brojne živote, samo radi neznanja.

Neznanje je uzrok ogromne smrtnosti naše djece, koja je kod nas četiri puta veća nego u naprednim zemljama. Zdravstvena svijest naših žena zamračena je prastarim vjerovanjima i predrasudama, od kojih su neka ukorijenjena još iz predhistorije. U svijesti naših žena bolesti nastaju od *uroka i möre*, dok se s druge strane medicina služi tekovinama atomske fizike.

Da se premosti ovaj jaz, potrebni su maksimalni naponi svih zdravstvenih radnika sa svih pozicija njihovih aktivnosti, počev od kliničke katedre preko ambulanta do medicinskih sestara kao osnovnih jedinica zdravstvenog prosvjeđivanja. Vjerujemo, da će ovi naponi i kod nas uskladiti stanje nauke sa zdravstvenom svijesću naših ljudi.

Činjenica je da se ljudi općenito zanimaju za zdravstvena pitanja, pa će tako samoborsko građanstvo vjerojatno zanimati i predavanje dr. VUJASIN BERISLAVA iz područja nauke o krvi te o najnovijim otkrićima nauke o uzrocima sterilnih (neplodnih) brakova i uzrocima mrtvorodenja djece.

Najnovija otkrića iz područja nauke o krvi fantastična su i dižući ovaj zastor, nauka nam je prikazala pozornicu samog zbivanja i otkrila nam do sada nepoznate zakonitosti prirode, koja se zove život.

Nadamo se, da će zdravstveno prosvjeđivanje, provedeno uporno, podići zdravstvenu svijest našeg naroda i omogućiti mu, da se iz mraka sredovječja popne na svijetlo zdravog i sretnog života.

Jer — samo zdravlje je pravi činilac sreće u životu, a život u zdravlju ovisi o ispunjenju onih pravila za život koja nam propisuje nauka o zdravlju — higijena.

Zdravstveno prosvjeđivanje moćno je oružje u borbi za primjenu higijenskih navika u životu. Jedna od metoda zdravstvenog prosvjeđivanja jesu zdravstvena predavanja iz područja medicine.

Jedno od takvih predavanja održat će u Samoboru dr. Vujasin Berislav, klinički asistent iz Zagreba, vođa ekipe studenata medicine na praksi u Domu narodnog zdravlja u Samoboru.

Naslov njegovog predavanja glasi:

„Najnovija otkrića nauke o krvi sa osvrtom na neke uzroke sterilnih brakova i mrtvorodenja djece“ Age.

Šetnje Samoborom ...

Mala zapažanja

Sada, nakon tolikih kiša i tolikih šteta, koje su i po našim ulicama i trgovinama prouzročile brojne posljednje poplave i prolomi oblaka, veoma je teško nastaviti s onim zapažanjima, kako sam to prije zamislio prolazeći našim ulicama. No ipak ću nastaviti (ne imajući u vidu sadašnje devastiranje naših javnih prometnih putova uslijed velikih kiša), jer imam samo u vidu ono, što se već prije zapazilo mojim šetnjama Samoborom.

Nakon prvog objavljivanja »zapažanja« skrenuli su mi neki sugrađani posebice pažnju i ma to, da sam izgubio iz vida i izostavio napomenuti pitanje otoka vode u Zagrebačkoj ulici tamo od kuća br. 6., 8. i dalje. Tamo naime i u t. zv. normalno vrijeme skuplja se i taloži voda, stvara se prava kaljuža i žabokrečina, koja za suh dana stvara vrlo lošu sliku. Trebalo bi ispitati, kako nastaje baš tu zastoj vode i odakle se ona kupi pa po tom radikalno riješiti taj »sitni« problem.

Prolazeći našim parkom uz Gradnu ne možemo biti, barem za sada, nikako zadovoljni. Neki putovi u parku upravo su bili neprohodni (prije poplave!), a i inače izgled parka u cjelini odavao je sliku zapuštenosti. Vide se doduše konture, da se i ovom našem zelenilu stala posvećivati nova pažnja, da će tu biti dječje igralište i sl. No da li će to doista i uspjeti, mnogi sumnjaju, tim više, što je već i prije bilo pokušaja, da se taj nizinski park opremi instrumentima za dječje igre i zabave, pa to nije uspelo. Mislim zato, da je pitanje postavljanja i uređenja dječjega igrališta još uvijek otvoreno i pitanje diskusije. Nema šta, baš nakon ovih novih posljednjih poplava vidi se, da

otpada prigovor, koji je bio stavljen svojedobno, kada se predlagalo, da se tu uredi naša nova i prostrana tržnica. Jer za ovih novih elementarnih nepogoda stradao je i Trg kralja Tomislava i trg pred domom, a isto tako i predio (u velikoj mjeri), koji je predestiniran za novu tržnicu (prostor iza banke i Milakovićeve ulice). Znači dakle, dok god se ne uredi pitanje regulacije Gradne, ni jedno ovo nizinsko područje nije sigurno od poplave, pa tako ni ovaj park. Zato urediti u njemu tržnicu, a uza to imati i puno zelenila, bila bi to jedna jedinstvena slika, s kojom bi se rijetko koji grad mogao podičiti.

Kad nastavimo našu šetnju Mlinskom ulicom, dolazi do punog izražaja opet to bolno pitanje uređenja Gradne. Unatoč toga, što su dva javna otvora nakon prošlogodišnjih poplava zatvorena, to su ipak nasipi (škarpe) na mjestima toliko slabi da propuštaju vodu, i ma da je ona inače u koritu, ipak punim tempom teče po toj ulici i razlijeva se u druge obližnje ulice. Donji pak dio te ulice izgleda da je uvijek bio i ostao u maćehinskim odnosu, jer je zapušten većinom i teško prohodan i za manje kiše. U toj ulici iskršava također i problem, koji bi trebalo riješiti, a to je onaj prostor kod Bezjakovog mlina. Ne zna se što je ulica, a što dvorište, pa ako je izvjesni dio ulica, treba gradska općina to da uredi, a ako je izvjesni dio dvorište, treba to također urediti, jer ovako, kako je to do sada bilo (otvorena jama, smetište, uslijeđ kola koja se tu znanu zadržavati, prilično velika nečistoća i sl.), ne bi smjelo ostati.

(Nastavak slijedi)

Koristiti postojeće društvene i masovne organizacije u selu

Kotarski savez kulturno-prosvjetnih društava Samobor održao je 27. VI. sjednicu u prostorijama KUD „Ivan Goran Kovačić“ u Samoboru. Referat o radu podnio je drug Matija Bosanac. Iz referata je vidljivo, da se kulturno-prosvjetna društva osnivaju i u najudaljenijim selima našeg kotara. U Novom selu, Gornjoj Vasi i Stojdragi osnovane su folklorne, dramske i tamburaške sekcije. Dalje su pročitani zapisnici ranijih sjednica, nakon čega se prešlo na diskusiju, u kojoj su učestvovali gotovo svi prisutni. Osnovana je komisija za pomoć društvima naših sela, naročito u odabiranju komada, koji bi odgovarali njihovim sposobnostima i sredini. Ta pomoć ne bi smjela biti nametanje komada, već preporuka nekoliko djela, a društvima preporučiti izbor komada.

Drug Stanko Vugrinec podvlači, da bi se učitelji na selu trebali više angažirati u kulturno-prosvjetnom radu u selima, koja to žele i imadu sve uvjete za taj rad. Kao primjer iznosi selo Grdanjce, gdje se to pitanje iznosi na sjednicama NO-a općine i kritikuje mrtvilo, koje vlada na području kulturno-prosvjetnog života.

Mnoga sela žele, da se kod njih pokrene s mrtve točke kulturno-prosvjetni rad, a to bi se moglo učiniti s malo dobre volje. Za taj rad mogli bi se koristiti vatrogasci i ostale društvene i masovne organizacije, nema sumnje, da bi naša sela oživjela, pogotovo ona udaljenija, kojima ne stoji na raspoloženju ništa za kulturno izživljavanje.

U nastavku diskusije uzima riječ drug Ivan Šporer

i u svom osvrtnu na zamisao o osnivanju tečaja za voditelje kulturno-umjetničkih društava, koji bi pohađali učitelji, vidi veliki napredak. Kaže dalje, da je bilo zadatka u smislu kulturno-prosvjetnog uzdizanja preko SSRN, ali je to ostalo samo kao zaduženje, od kog se nije dobilo ništa. Kod odabiranja programa treba voditi brigu o njegovoj idejnosti, jer je glavna svrha svih kulturnih stremjenja propagiranje naprednih ideja.

Drug Ivica Sudnik predlaže, da se formiraju komisije sa zadatkom, da sastave program, po kome bi se u buduću odvijao kulturno-prosvjetni rad u našim selima. Taj prijedlog je usvojen od prisutnih, pa je izabrana komisija za odabiranje kazališnih i ostalih komada, u koju su ušli drugovi: Stevan Barbulov, Zvonko Požežanec, Matija Bosanac, Đuro Bregeš, Ivica Sudnik i Milivoj Kres. U komisiju za odabiranje knjiga ušli su drugovi: Matija Bosanac, Milan Bradić, Stanko Trpin i Đuro Bregeš sa zadatkom, da pomognu narodnim knjižnicama i knjižari kod izbora knjiga u vidu preporuke. Nadalje je zaključeno, da Savjet za prosvjetu i kulturu NOK-a Samobor u zajednici s Društvom učitelja organizira seminar za rukovodioce pjevačkih i tamburaških zborova, dramskih grupa i narodnih čitaonica na terenu. Prihvaćen je prijedlog, da se sazove Prosvjetni sabor kotara, na kome bi se u kratkim referatima dao osvrt na dosadašnji kulturno-prosvjetni rad u kotaru. Na kraju je zaključeno, da se na koncu rujna održi „Kotarska smotra kulturno-prosvjetnog i umjetničkog rada“.

MaBo

Piše: Marijan Grakalić

Kako su poginuli braća Oreški i Janko Mišić?

KRVAVI OBRAČUN ZAGREBAČKE POLICIJE S KOMUNISTIMA — POVJERLJIVI SPIS BROJ 387 — NOĆ UOČI POGIBIJE — KAKO SU POGINULI SEKRETARI CENTRALNOG KOMITETA SAVEZA KOMUNISTA JUGOSLAVIJE — ISKAZI SVJEDOKA

Krvava diktatura kralja Aleksandra prema komunistima došla je 1929. god. do punog izražaja. Te godine, komunisti Jugoslavije imali su neprocjenjive gubitke: na granici prema Austriji policija je ubila sekretara Komunističke partije Jugoslavije Đuru Đakovića, a u Samoboru izgubio živote u borbi sa zagrebačkom policijom sekretari Centralnog komiteta Saveza komunističke omladine Jugoslavije Janko Mišić i Mijo Oreški, te član SKOJ-a Slavko Oreški. U Sarajevu omladinac Benjamin Finčić, kada su ga vodili na saslušanje, skače kroz prozor visok 15 metara i na mjestu ostaje mrtav. Brojne su žrtve tih krvavih dana. Usprkos svojih svirepih metoda policija je nemoćna. Komunistička partija Jugoslavije i SKOJ-evske organizacije svakim danom su sve masovnije. Utjecaj Partije naročito raste u sindikatima i među omladinom, osnivaju se partijske ćelije, a grupe-organizacije SKOJ-a poprimaju masovni karakter. Teško je bilo rukovoditi organizacijama, gotovo je bilo nemoguće u ovim momentima ostati potpuno ilegalan. Zato je koncem travnja 1929. god. donesena odluka, da se središte sekretara CK SKOJ-a preseli iz Zagreba u Samobor.

ZADATAK JE POVJEREN MARIJANU STILINOVIĆU

Da policija ne bi otkrila namjere CK SKOJ-a, drugovi su povjerali ovaj zadatak omladincu, članu SKOJ-a Marijanu Stilinoviću, čiji je otac službovao u Sv. Nedjelji, nedaleko Samobora, kao općinski bilježnik. Marijan se brzo snašao, obratio se svom rođaku Zvonimiru Pliveliću, tada pipničaru u gostionici »Gaj« u Samoboru. Plivelića je prije viđao s vremena na vrijeme, i kako su bili rođaci, Marijan ga je lako uvjerio, kako bi se njegova dva druga, studenta iz Zagreba htjeli radi bolesti nastaniti u Samoboru. Ovaj ga uputi na Josipa Novosela, čija se kuća nalazila izvan ceste, osamljena kod šume u blizini pješčanika zvanog Brezina.

Stilinović je pregledao kuću, videći da za ilegalan rad ne može ništa bolje naći, iznajmi je. Nekoliko dana prije prvog svibnja 1929. god., došli su u tu kuću (Šmidhenova ulica br. 35.) Mijo Oreški sa ženom Jagom, a s njima se doselio i neki Milan, za kojega je kasnije utvrđeno da se zove Stanišić.

Novosel je od svojih stanara tražio legitimacije, kako bi ih mogao prijaviti, ali Mijo Oreški

i žena nisu ih imali, pa se prijavio samo Milan. Kasnije se i Mijo prijavio. Policija, koja je to odmah doznala, učinila je već slijedeći dan izvide i izvršila pretres. U tome momentu nitko od drugova nije bio kod kuće, u kojoj se nalazio samo kućevlasnik, koji im je to odmah saopćio pri povratku. Lagan prezirni smiješak preletio je Mijanim licem i mirno je to primio na znanje. Oružje je uvijek nosio sa sobom, vodio je brigu da ne ostavlja ništa sumnjivog, što bi ih moglo kompromitirati, pa je pretres policije primio kao njihovu znatiželju.

Za vrijeme prvog stanovanja Mije Oreškog u Samoboru razvio se obilan i intenzivan politički i revolucionarni rad u SKOJ-evskim organizacijama. U Samobor na sastanke dolazilo je mnogo mladih ljudi — članova SKOJ-a. Sastajali su se u stanu Oreškoga i sa knjigama u ruci odlazili u obližnje šume, gdje su cijeli dan ostajali vraćajući se kasno naveče. O njima je vladalo mišljenje kao o marljivim studentima, koji se spremaju za ispite. U pronađenim policijskim spisima postoje pojedini opisi njihovih suradnika. Tako Marijana Stilinovića opisuju ovako: »Za vrijeme njihovog stanovanja kod mene zalazio je k njima neki mladić star oko 23 godine, visok, mršav, svijetlo-riđe kose i dobro obučen...« (izjava kućevlasnika Josipa Novosela pred Sreskim načelstvom u Samoboru poslije ubijstva).

Mijo Oreški i njegovi drugovi hranili su se u prvo vrijeme u gostionici »Gaj«, u koju su i

PROSVJETA I KULTURA

Kroz izložbu radova učenika samoborskih škola

Svake godine izlažu se radovi učenika Narodne osmogodišnje škole, Škole učenika u privredi i Automehaničke škole. Po kvaliteti i po broju izloženih učeničkih radova ovogodišnja izložba može sa smatrati kao najuspješnija, što je bez sumnje rezultat kvalitetnije nastave i zalaganja nastavnika i učenika u ovoj školi. U prizemlju škole izloženi su radovi učenika Škole učenika u privredi. Izloženi predmeti su uglavnom ispitni radovi, koji svaki za sebe privlače pažnju posjetioca svojom točnom i preciznom izradom. Ti radovi su ujedno nepobitan dokaz, da ovaj način odgajanja učenika u privredi imade neuporedivo bolji rezultat, nego što je to bio slučaj za ranijih režima, kada su „šegrti“ prve dvije godine naučavanja prali suđe majstorici i obavljali druge kućne poslove. Manje izlažu učenici Automehaničke škole (tek nekoliko kom. alata, ventila, odlijevaka iz aluminijske i crteža) vjerojatno zato, što je nastava u toj školi uglavnom usmjerena na remont. I ti izloženi radovi zaslužuju pažnju. Na ulazu u I. kat posjetioca pozdravljaju raširenim krilima: sove, jastrebovi, vrane, svrake i druge ptice. Tu su u staklenkama leptiri iz samoborske faune, žabe, kukci i leptiri, sve što je kroz godinu uhvaćeno i konzervirano. U jednoj od školskih soba smješteni su radovi mladih modelara. Tu su izložena 72 razna tipa aviona počev od modela CA-16 rasponom krila od 2,20 m do najmanjeg

tipa „Beba“ od svega 50 cm raspona.

Zbog premalene prostorije došlo je do prenatrpanosti, pa se dobiva dojam, da će jedan model progutati drugi. I tu su učenici modelari (njih 50) pokazali, da su pod rukovodstvom svog nastavnika postali pravi majstori modelari. Interesantna je prostorija s izloženim radovima učenika I.-IV. razreda. Ona je po broju radova najbogatija.

Tu sve vrvi od vrlo lijepo izrađenih ručnih radova (vez i ostalo), igraćaka i pismenih radova. Za razgledanje te prostorije trebalo bi nekoliko sati, da se dobije prava slika o zalaganju naših najmlađih. U posljednjoj sobi izložene su slike i radovi viših razreda. Tu je zastupljen akvarel, pastel i crteži. Upada u oči, da su pojedini učenici pravi majstori u kompoziciji i baratanju bojom (akvarel) i odabiranju predmeta slikanja. Imade radova, kojima manjka samo potpis nekog od već poznatih slikara umjetnika. Kao odlični radovi (ne u smislu školske ocjene 5) mogu se odabrati radovi: Dragice Stić, Kreše Pejić, Mirke Prebeg, Z. Šver, Đ. Turine, Anice Milošević, Božice Modrić, Nenada Engelsfelda, Lacković Barice, Bakal Emila i Belina.

Ovogodišnja izložba radova učenika može se smatrati završnim ispitom nastavnika i učenika pred javnošću, koji je uspio u pravom smislu te riječi.

★

VOKALNI KONCERT

Radničko kulturno umjetničko društvo „Artur Turkulin“ iz Petrinje izvelo je 3. o. mj. u dvorani „Narodnog doma“ vokalni koncert muškog pjevačkog zbora sa nekoliko solo točaka. Pjevačima su po završetku koncerta samoborski obrtnici priredili zakusku kao svojim gostima. Tom prilikom izmijenjene su zdravice, u kojima je podvučena želja što češćih susreta za što prisnije zblizenje i međusobno upoznavanje obrtnika. Članovi pjevačkog društva su mahom petrinjski obrtnici, kojima je pored koncerta bila svrha da vide i upoznaju naš lijepi Samobor.

NARODNO SVEUČILIŠTE

U četvrtak 8. o. mj. održao je drug Franjo Kordić vrlo interesantno predavanje o utiscima sa puta po Bosni pod naslovom „Samoborski planinari tragom V. ofenzive“. Predavač je na vrlo interesantan način upoznao prisutne sa historijom V. ofenzive i prirodnim ljepotama toga kraja, u kojem su se odigrali presudni događaji iz historije naših naroda. Tu su razasuti grobovi znanih i neznanih junaka, sinova ove zemlje, koji su svoje kosti ugradili u temelje naše nove socijalističke domovine. Međutim, tu su u bosanskim vrlinama ostavili svoje kosti i okupatori u pokušaju, da IV. i V. ofenzivom razbiju slobodarski duh naših naroda i slome otpor Narodno oslobodilačke vojske. Ti neuspjesi, te razasute kosti neprijatelja okupatora neka budu za sva vremena opomena svima, koji još imaju nekih nezasićenih apetita na našu zemlju. Treba da znaju svi, koji to još ne znaju, da naši narodi više vole čast i slobodu nego svoj život, a sa takvim narodom treba saobraćati sa poštovanjem, na ravnoj nozi.

MaBo

poslije često navraćali. Tamo je s njima dolazio i Stilinović. Također su navraćali i u gostionicu Stanka Tkalića u Šmidhenovoj ulici, gdje su se ponekad i hranili. Interesantna je izjava Zvonimira Plivelića, dana Sreskom načelstvu u Samoboru odmah poslije ubijstva o držanju Mije Oreškog i Janka Mišića: »Kako su ti ljudi bili pristojno obučeni, nenapadnog, posve studentskog držanja — nisam na njih polagao osobite važnosti, niti su mi bili sumnjivi.«

U izvještaju od 28. srpnja 1929. god. (spis br. 1022), t. j. dan poslije njihove smrti Sreskom načelstvu u Samoboru od strane žandarmerijske stanice stoji: »... bila je skrenuta pažnja, ali ništa sumnjivog nije se primijetilo. Isto tako u vršenju pregleda kuća, koje primaju stanare, bila je pregledana i ova kuća i ništa nije sumnjivog pronađeno. Kućevlasnik je bio upozoren na iste stanare, ali niti on nije nikada ništa sumnjivog primijetio. Isti su se hranili u ovdajšnjoj gostionici »Gaj« i nisu primjećivani da bi dolazili u doticaj s ovdajšnjim licima, niti s drugim stranim licima, a po prijavi policijskih organa, sva trojica ubijenih pripadali su Komunističko-terorističkoj partiji u Zagrebu.«

DANI PRIJE NAPADA POLICIJE

Radi izvršenja hitnih zadataka Mijo Oreški i ostali drugovi morali su povremeno napuštati Samobor. Ali i dalje su zadržavali zakupljeni stan u Novoselovoj kući. Zadnji puta, 17. srpnja 1929.

NASTUP NAŠIH UČENIKA, ČLANOVA LITERARNE GRUPE

Dne 18. VI. učenici viših razreda naše osmogodišnje škole, članovi literarne grupe, izašli su pred javnost sa svojim novim radovima književnim pokušajima.

Kod svih članova te grupe može se vrlo dobro primijetiti njihov književni talenat i dosta veliko zalaganje na polju literarnog stvaranja.

Svakako se mora spomenuti, da je taj njihov pokušaj u radu uspio, što se mora naročito zahvaliti drugu prof. Stjepanu Vlahoviću, koji se vrlo mnogo zalagao, kako bi ove mlade književnike-početnike uputio u problematiku literarnog stvaranja.

Nastupali su:

Zanić Rozalija: „Ja nemam“ — pjesma
 Kavali Mirko: „Tomo Karapač“ — sastavak
 Kavali Mirko: „Jedan od stotine“ — sastavak
 Žibrat Toni: „Ivić Bukvić“ — sastavak
 Kemfelja Zlata: „Izmirenje“ — sastavak
 Nikl Olga: „Uspomena s putovanja“ — sastavak
 Matura Marinka: „Samoborček“ — pjesma
 Štahan Janka: „Iz mog dvorišta“ — sastavak s pjesmicama
 Štahan Janka: „Njegova majka“ — sastavak
 Bala Nevenka: „Na rastanku“ — sastavak
 Zvonar Olgica: „Pjesma Starom gradu“
 Zvonar Olgica: „Oproštaj sa Samoborom“ — pjesma.

Čitanju mladih autora prisustvovali su uglavnom učenici naše škole i nekoliko roditelja i nastavnika.

Prodajem emajlirani štednjak

bijeli „Triumf“ u dobrom stanju i sobnu „Zephir“ peč za loženje ugljenom, tučenu. Pogledati Stražnik 20 svaki dan.

Austrijski esperantisti pozdravljaju Samobor

Povodom 50-godišnjice esperantskog pokreta u Austriji održavao se od 5. do 8. juna u Beču Jubilarni esperantski kongres.

Prisustvovao je veliki broj esperantiste iz Austrije, kao i iz ostalih evropskih zemalja. Svoje pozdrave i želje za uspjeh kongresa izrazili su mnogi delegati, među kojima sam i ja imala čast pozdraviti učesnike. U govoru sam spomenula, da mi je drago, što mogu opet ponovno vidjeti mnoge esperantiste, koji su na 38. svjetskom esperantskom kongresu bili u Jugoslaviji i posjetili moje rodno mjesto Samobor.

Poslije mogega pozdrava predsjednik Esperantskog kluba Austrije ustao je, zahvalio se na pozdravima i toplo je dao pozdraviti Jugoslaviju, njene esperantiste i grad Samobor, koji je, kako je on spomenuo, priredio srdačan doček povodom izleta učesnika 38. svjetskog esperantskog kongresa, što je ostavilo dubok utisak na njih, te se oni još danas sjećaju tog lijepog malog idiličnog gradića, kojega ne će zaboraviti mnogi esperantisti iz čitavog svijeta.

Kongres je slijedećih nekoliko dana bio ispunjen raznim programom.

U tom razdoblju razgovarala sam sa mnogima, koji su se sjećali Samobora i srdačnog dočeka u našem gradu, počev od govora predsjednika gradske općine na našem trgu, narodnih nošnji i plesova, limene glazbe, Anindola, staroga grada, muzeja; spomenuli su i svježi zrak i ugodno zelenilo, koje okružuje romantični gradić Samobor. Mnogi su isticali gostoljubiv prijem Samoboraca, dobru organizaciju i razumijevanje za esperantski pokret.

Sa zadovoljstvom moram istaći, da mi je bilo vrlo ugodno čuti toliko pohvalnih detalja o našem gradu.

Nakon završenog rada kongresa svi učesnici su se razišli i u manjim grupama posjećivali pojedine gradove Austrije. Ja sam posjetila Salzburg i Knittelfeld, gdje sam također naišla na ljude, koji su bili u Samoboru, pokazivali mi slike, koje su slikali i rado pričali o svom prošlogodišnjem boravku u našem gradu.

Na kraju izražavam svima srdačne pozdrave esperantista Austrije; možemo biti ponosni, da se naš gradić spominje svugdje i da ostaje u najljepšim uspomenama svakom, tko je u njemu bio.

* * *

Slučajno sam naišla na članak u švedskim esperantskim novinama „La Espero“ iz Tidningena broj 10 od 10. oktobra 1953.

Evo što pišu Šveđani o Samoboru:

Samobor... malo idilično mjestance nedaleko od Zagreba; cilj mnogih kongresnih delegata na dan ekskurzije!

Mali „liliputanski vlak“; većinom teretni vagoni sa nepričvršćenim klupama za sjedenje.

Toplo je sijalo sunce. — Kod našeg polaska iz Zagreba veselo je svirala željezničarska glazba; lepršale je na stotine zelenih zastavica, koje su ukrašavale vagonne...

Fiju... zazviždi „liliputamac“ i počinje veseli dan.

(Nastavak na 4. strani)

KAKO SU POGINULI JANKO MIŠIĆ I BRAĆA OREŠKI

Subota. Danas je u Samoboru sajmeni dan, i već poslije ponoći dolazili su ljudi iz obližnjih i udaljenih krajeva na sajam. Noć je bila vedra, a dan se naslućivao s mnogo topline. U osamljenoj kućici kraj pješćanika Brezine spavalo je tvrdim snom četvero ljudi, trojica muškaraca i jedna žena. U okolici sve je bilo tiho i mrimo, tu i tamo oglašila se koja noćna ptica, spokojstvo je vladalo okolinom. Nenadano stiže iz Zagreba grupa od stotinu policajaca, koji svojim šaputanjem narušise idiličnu sliku, dvostrukim obručen opkolise usamljenu kućicu na periferiji Samobora. Mišić i Oreški nisu se dali iznenaditi. Nekoliko hitaca i policajci su tražili zaklonište od njihovih metaka. Borba stotinu policajaca i trojice komunista trajala je jedan sat. Janko Mišić je već kod prvog puškaranja pao, dok su braća Oreški, kada im je ponestalo municije, izvršili samoubijstvo. Bilo je to nešto prije 5 sati izjutra 27. srpnja 1929. godine.

Nestalo je trojice SKOJ-evaca, nestala su tri revolucionara. Ostala su njihova djela, ostao je SKOJ. To je bio velik udarac za Partiju i SKOJ, ali ne posljednji.

Žena Mije Oreškog uhvaćena je i odvedena u zagrebački zatvor. Istog dana u selu Sv. Nedjelja uhapšen je Marijan Stilinović. U njegovom kartonu, koji je vodila samoborska žandarmerija, stajalo je:

(Nastavak na 4. strani)

Austrijski esperantisti pozdravljaju Samobor

(Svršetak sa 3. strane)

Na samoborskom kolodvoru ponovno nas je dočekala glazba. Zatim pješačenje po vrućini od 30-35°C iza svirača u prvom redu (trrum, trrum, trrum).

A kakav doček na trgu tog malog, ugodnog mjestanca! Ispred nas se razvrstalo nekoliko stotina stanovnika u svojim višebojnim lijepim narodnim nošnjama. Ispod balkona općine marljiva glazba — a na balkonu predsjednik gradske općine i ostali predstavnici grada. Srdačne dobrodošlice od strane predsjednika gradske općine i od ostalih predstavnika.

U bajno lijepom danu učinilo je sve to na nas najljepši utisak.

Slijedilo je ponovno maširanje, ali sada uz brdo, sve više i više. Ali čudnovato, iako je bio uspon jako strm i dug, nije se osjećalo smetnje. Pluća su „funkcionirala“ kao kod normalnog hodanja — kakav zrak. — Svirači — sada opet drugi — svirali su čitavim putem uz brdo.

A posve gore, na mjestu gdje se održavala priredba — kakav izgled! Koliko boja, kakav veseli život! Seljački plesni parovi prikazali su nam svoje najljepše i tipične narodne plesove i pjesme, i zaslužno su primili aplauze zadivljenih delegata kongresa. A u pauzama se uživalo u vinu i kobasicama.

Bio je to dan praznika, dan užitka!... **Điđa**

Kako su poginuli braća Oreški i Janko Mišić?

(Svršetak sa 3. strane)

»... član tajnog dačkog terorističkog kluba u Zagrebu, stanuje u Mletačkoj ulici br. 12.«. Kasnije je taj karton zamijenjen novim, na kojem je pisalo: »opasan komunist«. Ovaj je karton pohranjen u Gradskom muzeju u Samoboru.

U njihovom stanu pronađen je razni agitacijski materijal i knjige, čiji sadržaj nije policija htjela saopćiti niti samoborskoj žandarmeriji. Nakon odlaska policije žandarmerijska patrola izvršila je ponovni pretres i tom prilikom pronašla legitimaciju (»Dački list«) glaseći na Momčila Čirića rodom iz Koprivnice, redovnog studenta pravnog fakulteta u Beogradu. Isti je izdan od strane pravnog fakulteta u Beogradu pod brojem 622 od 30. marta 1929. god., s potpisom sekretara fakulteta Radivoja Radivojevića. Na »Dačkom listu« nalazila se slika ubijenog Janka Mišića. Kod rodbine poginulog Mišića žandarmerija je izvršila pretres, koji je ostao bez uspjeha.

28. srpnja 1929., rano ujutro obavljena je sudska obdukcija i izvršen pokop na samoborskom groblju. — Nakon dvadeset i jedne godine kosti sekretara Janka Mišića i Mije Oreškog, te člana SKOJ-a Slavka Oreškog na svečan način prevezene su u Zagreb i sahranjene u zajedničkoj grobnici s ostalim trinaest drugova, od kojih su bili sedmorica sekretari CK SKOJ-a.

Nakon ovog događaja pojačana je samoborska žandarmerija, kontrola policijskih organa prelazila je svaku mjeru.

Masovno sudjelujući u Narodnoj revoluciji SKOJ-evci su nastavili smjelo djelo poginulih drugova — do pobjede. Danas, na osamljenoj kućici pokraj pješčanika Brezina stoji spomen-ploča: »Ovdje su radili i poginuli heroji braća Oreški i Janko Mišić«.

SPORT

Fiskulturna smotra u Samoboru

21. VI. o. g. održana je u Samoboru fiskulturna smotra učenika Narodne osmogodišnje škole, Automehaničke škole i članova DTO „Partizan“ iz Samobora, u kojoj je učestvovalo 250 mladih fiskulturnika. Postrojeni u vrste čvrstih koracima defilirali su samoborskim ulicama i odali pozdrav prisutnim građanima. U 16 sati izveden je program, u kome su mladi fiskulturnici pokazali svoju vještinu u sletskim vježbama i vježbama na spravama. Pioniri i pionirke Narodne osmogodišnje škole izveli su sletsku vježbu i prenos štafete pod rukovodstvom svojih nastavnika Smiljke Levak i Zdenka Tenk. Naročito je bila lijepa vježba Zvonka Suligoja, izvedena po učenicima Automehaničke škole, koju je uvježbao drug Dragutin Zunac.

Nekoliko točaka programa izveli su vrlo lijepo i skladno članovi „Partizana“, a naročito su zapažene vježbe na tlu i razboju.

Tom prilikom po prvi puta nastupili su učenici Narodne osmogodišnje škole sa igrom „mali rukomet“, koja kod nas nije još popularizirana, a igra se u svim većim gradovima FNRJ. Tom igrom ujedno je završena ta velika fiskulturna smotra.

Iz Zavoda za socijalno osiguranje kotara Samobor

Obavijest osiguranicima

Dne 15. VII. 1954. otvara se popodnevna ordinacija opće prakse u Domu narodnog zdravlja u Samoboru, Radno vrijeme je dnevno od 15—18 sati.

Ujedno se otvara i popodnevna zubna ordinacija koja će raditi svakog ponedjeljka, srijede i petka od 15—18 sati.

Samoborci u šali, priči i anegdota

IZ NEKADASNJEG MAGISTRATA

V. RAZNE INTERPELACIJE

Zast. Jurčić: Kako može zast. Herceg ići na procjenu poljske štete, a još nije zavjeren?

Zast. Kleščić: Za poštene ljude ne treba zavjerenja.

Zast. Bedenko: Što je Perkovićeve ulica kriva, da je uvijek u tmimi?

Zast. dr. Juračević: I na trgu je tako!

Zast. Šimec: I druguda...

Načelnik: Ja ću užigača ponovno pozvati na red. Ja sam mu naložio da šteti, ali mu nije sam rekao, da ne pali.

Zast. Hrčić: Neka g. načelnik uputi nažigača, da mjesec izlazi svaki dan po 3 sata kasnije, pa da se stoga na njegovo svjetlo ne zanaša.

Zast. Šimec: Da li je gosp. načelniku poznato, da općinski činovnici korteširaju za izbore i radi toga zanemaruju opć. poslove?

Načelnik: Znađem, da već 2 dana nema u uredu opć. blagajnika Vukovića.

Zast. Šimec: Da, toga i mislim!

Zast. Razum: Ali zaboga, to je protuzakonito! Korteširati ne smiju činovnici. Ja bih protiv toga ustao, kad bi to činili i za opoziciju.

Načelnik: Na zahtjev oblasti stavio sam blagajnika na raspolaganje. Šta ćemo: izborno je vrijeme! Ali ja vas uvjeravam i obećajem vam, da blagajnički posao ne će zapeti, jer ja dvostruko radim, dapače pobirem i porez...

Zast. Medved: Jeste li položili kauciju? (smijeh).

Šale iz kajkavskih krajeva

PROBLEM

— Kaj bi napravili, draga žena?... Tvoja sestra je pri nam, a spušta se kiša. Ak joj posudimo hambrelu, nigdar je više ne bumo vidli, a ak pak velimo da je nemamo, ostala bu pri nam na obedu. Kaj bi napravili?...

DOBRO SRCE

— Pazi onoga tam! Napil se je kak živina i već četiri vure spi za tem stolom.

— Pak zakaj ga ne hitiš van?

— Nimam srca! Kadgod ga zbudim, navek mi znoma plati ceha.

VRLO LASKAVO

— Znaš, vujec, včera je mama rekla, da takvega človeka kak si ti više ni na svetu.

— O, to je bilo jako lepo od nje.

— Da, i još je rekla, da je to prava sreća za svet.

ČUDO U BIRTJI

Mikula Vnučec svjedoči pred sudom.

— Dakle, ispričajte nam, — pozove ga sudac — kako je to oštećeni u tučnjavi izgubio oko?

— Ali, ni to bil nikakov harež, — dobroćudno će Mikula. — Sedimo mi lepo v birtiji, čisto mirno i spametno. Polahko pijemo i spominamo se, i bumo rekli, zabavljamo se v miru i ljubavi. I, najemput, kaj bi se človek samo ogledal, a Andrašu

Kukcu scuri oko. S čistega mira! I priseči bi mogel na to!

TOČAN RAČUN

— Joža, sem čul, da se tvoj Štefina ženi. Pak kuliko mu je let?

— Da ni bil leto dan betežen, imal bi o Martinju točno dvajset i tri.

SVE UZALUD

Drempek je debeo i deblja se još uvijek iz dana u dan sve to više. Iako nastoji na svaki mogući način smršaviti, nikako mu to ne polazi za rukom. Napokon se odlučio za jahanje.

Nakon nekoliko dana sretne ga jedan od njegovih prijatelja i upita ga:

— No, kak je z jahajnem? Je li ti kaj pomoglo? Si opazil kakvo mrvavljenje?

— O, da, petnajst kil!

— Pak to je fino, čestitam!

— Da, — žalosno će Drempek — ali to je zgubil moj kojnl

TEŽAK POSAO

— Čuješ, dragi Pepač, neka mi slabo zglediš?

— Je, dragi moj, a je li ti znaš, kaj znači kanale kopati?

— A kaj ih već dugo kopaš?

— Ne, zutra bum istom počel.

Službene obavijesti NO-a

Na temelju čl. 18. i 47., a u vezi sa čl. 55. Zakona o narodnim odborima gradova i gradskih općina, čl. 69. do 77. Uredbe o upravljanju stambenim zgradama, u vezi izašlih ispravaka Uredaba i drugih propisa (»Sl. list FNRJ« br. 51.-56.-53. i u br. 2., 4. i 5.-54.) u Uredbi o upravljanju stambenim zgradama — čl. 45. (»Sl. list FNRJ« br. 52.-53. i br. 8.-54.) Narodni odbor gradske općine Samobor, donio je na svojoj XVIII. sjednici Odluku o izmjeni Odluke o formiranju fondova i raspodjeli stanarine i najamnina za poslovne prostorije na području gradske općine Samobor, koja glasi:

ODLUKA

o izmjeni i dopuni Odluke o formiranju fondova i raspodjeli stanarine i najamnina za poslovne prostorije na području gradske općine Samobor.

Član 1.

U Odluci o formiranju fondova i raspodjeli stanarine i najamnina za poslovne prostorije na području gradske općine Samobor (»Samoborske novine« br. 5. od 1. III. 1954.) čl. 4. mijenja se i glasi:

Vlasnicima zgrada u privatnom vlasništvu, koje nisu ušle u stambenu zajednicu, pripada 10% od ukupne stanarine polučene za stambene prostorije, koje sami ne koriste, dok će 50% odnosno stanarine uplaćivati u amortizacioni fond, ostatak stanarine (40%) koristit će se za održavanje i upravljanje zgradama.

Iz amortizacionog fonda odvajaju se 1 do 20% u fond za stambeno-komunalnu izgradnju NO-a gradske općine Samobor, a prema stanju zgrade.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja

u „Samoborskim novinama“, a primjenjivat će se od 1. srpnja 1954.

NARODNI ODBOR GRADSKE OPĆINE SAMOBOR

Broj: 1396-1954.

U Samoboru, 1. travnja 1954.

Predsjednik: Stanko Vugrinec v. r.

KOMISIJA PRI NARODNOM ODBORU KOTARA SAMOBOR

raspisuje

NATJEČAJ

za postavljanje poslovođe slijedećih zanatskih radnji:

1. Mesnica	4. Tiskara
2. Pekarna	5. Knjigovežnica
3. Stolarija	6. Elektroinstalaterska

Kandidati treba da ispunjavaju slijedeće uvjete:

1. Završeni majstorski ispit s najmanje 5 godina prakse.
2. Opći uvjeti prema postojećim propisima.

Ponude slati na adresu: Narodni odbor kotara Samobor, s naznakom „za natječaj“ i to najkasnije do 22. VII. 1954. godine.

Prodaje se:

PARCELA POD STRAŽNIKOM
za gradilište i vinograd
KOMBINIRANA SOBA
RADIO APARAT
DJEČJA KOLICA duboka

Upitati na staroj ciglani ili na telefon broj 83-221